

KRÆFT BLANDT CHAUFFØRER

Mere information

Rapporten: J. Hansen, M. Tinggaard, P. Mikkelsen, K. Rasmussen, A. Petersen og A. Meersohn. Kortlægning af risiko for kræft (1970-2003) blandt ansatte indenfor bus-, taxi-, og vognmandsvirksomhed, samt flytteforretning, postvæsen og renovation mv. i Danmark, København 2008. Kræftens Bekæmpelse.

Kræftens Bekæmpelse: www.cancer.dk/Alt+om+kraeft/kraeftsygdomme/

Arbejdsskadestyrelsen: www.ask.dk/

Branchearbejdsmiljørådet: www.bartransport.dk/

Folderen kan findes på

Branchearbejdsmiljørådet
for transport og engros

www.bartransport.dk

ISBN nr. 978-87-90994-66-2
Varenummer 122069

Denne pjece er til chauffører med lang anciennitet i transportbranchen.

En række udenlandske undersøgelser har vist, at chauffører har en øget risiko for en række kræftformer. I Danmark har mandlige chauffører især en øget risiko for kræft i lunger, blæren, bugspytkirtel, nyrer og strube. Kvinder har især øget risiko for kræft i lungerne. Det viser en ny undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse.

Det er velkendt, at der for nogle kræftformer er store forskelle i risikoen mellem forskellige erhverv. Der er også viden om, at påvirkninger i arbejdsmiljøet kan medvirke til nogle bestemte kræftformer.

Om undersøgelsen

En ny undersøgelse belyser risikoen for en række kræftformer blandt både mandlige og kvindelige chauffører i Danmark. I undersøgelsen indgår i alt over 500.000 lønmodtagere, der har fået konstateret kræft i perioden 1970-2003. Ligeledes indgår der en tilsvarende gruppe af lønmodtagere uden kræft. Ansættelsehistorien for hver person er kortlagt ved hjælp af oplysninger fra landsdækkende registre. Herefter er det beregnet, om kræftforekomsten er hyppigere i chaufførhverv end i andre erhverv. Der er samtidig forsøgt at tage højde for sociale forskelle i forekomsten af kræft. Chaufførhvervet er endvidere opdelt i fire undergrupper (bus, taxi, turistvognmænd og andre vognmænd uden persontransport).

Resultater

Undersøgelsen viser, at for mandlige chaufførers vedkommende er der især en øget risiko for kræft i lunger, blæren, bugspytkirtel, nyrer og strube. For de kvindelige chauffører er der især en øget forekomst af kræft i lunger. Disse kræftformer er øget fra 10 til 30 % i forhold til andre lønmodtagere.

Den største risiko for lungekræft ses hos taxichauffører, mens den største risiko for blærekræft findes ved chauffører hos turistvognmænd.

For både lungekræft og strubekræft er der hos mændene tendens til, at risikoen er størst blandt de ældste generationer og mindst blandt de yngste generationer.

Fortolkning

Der er fortsat usikkerhed om de præcise årsager til de fleste kræftformer, herunder hvad påvirkninger i arbejdsmiljøet betyder. Det skyldes blandt andet, at de fleste kræftformer udvikles langsomt, og at forholdene i arbejdsmiljøet kan have ændret sig i denne periode.

Tobaksrygning medvirker til kræft i både lunger, blære, bugspytkirtel, nyrer og strube.

Indånding af andres tobaksrøg (passiv rygning) øger også risikoen for kræft i lunger og blære samt måske for andre kræftformer.

Chauffører udsættes for udstødningsgasser fra dieselmotorer. Det er også sandsynligt, at denne påvirkning øger risikoen for kræft i både lunger og blære. Det vides endelig også, at egen tobaksrygning er mange gange farligere end indånding af dieseludstødning og passiv rygning.

Hvis man har været chauffør og dermed har været udsat for udstødning fra dieselmotorer og har fået kræft i blæren eller lungerne, er der mulighed for at få anerkendt sygdommen som en erhvervssygdom hos Arbejdsskadestyrelsen. Det er dog en forudsætning for anerkendelse, at der ikke er andre påvirkninger, f.eks. egen tobaksrygning, der er mere sandsynlig som årsag.

Hvad skal man være opmærksom på?

Symptomer på kræft er forskellige for de forskellige kræftformer og kan også variere fra person til person.

Lungekræft

Hos rygere er symptomerne ofte svære at opdage, fordi mange rygere har vænnet sig til en vis irritation af luftvejene. En forværrelse af symptomer bør give anledning til lægebesøg.

Hos både rygere og ikke rygere er de hyppigste symptomer - både hver for sig eller flere samtidig - på lungekræft: Længerevarende hoste, åndenød, lungebetændelse, hæshed, blodigt opspyt, smerter i brystet eller knogler samt træthed, appetitløshed og væggtab.

Hvis der ikke er tale om almindelig forkølelse mv., og symptomerne er længerevarende eller vender tilbage med mellemrum, bør du gå til lægen.

Blærekræft

Blod i urinen er det mest almindelige symptom på blærekræft, men kan også skyldes andre sygdomme i urinvejene. Andre symptomer kan være hyppig trang til vandladning, smerter ved vandladning, smerter bag skambenet eller tilbagevendende betændelsestilstande i urinvejene.

Gå til lægen, hvis disse symptomer ikke forsvinder efter et stykke tid.

Forebyggelse

Den bedste forebyggelse er at undgå tobaksrygning og passiv rygning.